

dása alatt dr. WEKERLE SÁNDOR miniszterelnök Dr. GÜNTHER ANTAL igazságügyminiszter, Dr. IMLING KONRÁD, Dr. MESKO LÁSZLÓ, Dr. TÖRY GUSZTÁV államtitkárok, berczeli BERCEZELLY JENŐ V.b.t.t kir. ítélőtáblai elnök és SZÉP GÉZA kir. törvényszéki elnök idejében."

S a Szeged folyóirat cikkének élete Beregszászban folytatódott. A Beregi Hírlap 1994. augusztus 13-i számában Füzési Magda „Emlékek, kőbe vésvé” című írásában hosszú részletet közöl a szegedi cikkből és közli a két emléktábla fotóját. Füzési cikkből megtudhatjuk, hogy a beregszászi „városi tanács 1994. április 14-i ülésén a képviselőtestület határozatot hozott arról, hogy a város tulajdonába vegye a Kossuth tér 6. szám alatti épületet... a tervek szerint a felújítás után az épületben kap majd helyet a Magyar Könyvtár és a Kárpátaljai Magyar Pedagógiai Főiskola”.

A cikk befejezése: „Reméljük, teljesül sok gyermek és szülő álma: ha nem is az idén, de jövőre birtokukba vehetik a törvényszék épületét a főiskolások. S talán az építész leányát, Kopasz Mártát is újra vendégül láthatjuk az avatóünnepségen. Bizonyára sok ismerettel gazdagíthatna bennünket a találkozás”.

A cikk megérkezése után Kopasz Márta művésznő első reagálása: „Milyen jó lenne, ha a 121 éves szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola testvérkapcsolatot alakítana ki a beregszászi tanárképző főiskolával”.

Laczó Katalin

Francia barokk stílusban épült, a Louvre egyik homlokzatára emlékeztető épület lett

A beregszászi törvényszék épülete 1908-ban

A beregszászi törvényszék építése

Adalékok Kopasz István munkásságához

Máramarosról szállították Beregszászra. Kopasz István maga választotta ki a fekete-fehér, rózsaszínű és sötét márványtömböket. A drága vasúti szállítás helyett a Szegedről már jól ismert ruszinokkal szállította le tutajjal Tiszabecsig, onnan lovas kocsival Beregszászra. Ezek a szervezési ötletek csökkentették a költségeket, s lehetővé tették, hogy a szegedi szakmunkások is jobban keressenek. Hazatérésük után keresetükből családi házakat építettek maguknak Szegeden.

A törvényszék francia barokk stílusban épült, a Louvre egyik homlokzatára emlékeztető épület lett. Rajta a felírás: KIR. TÖRVÉNYHÁZ.

Kopasz Márta megörizte az édesapjától maradt korabeli fotót, melyen rajta van-

nak azok, akik az építkezésen dolgoztak. (A kép eredetijét a Móra Ferenc Múzeumnak ajándékozta.)

1925-ben elvitte Kopasz Mártát nagynénjének férje, Sipos József Szatmár megyei református esperes Beregszászra, hogy megnézzék a törvényszék épületét. Akkor látta a kapu alatt a vörös márványablakot, melyen édesapja neve is szerepelt. Szerettük volna közölni a márványtábla fotóját, ezért Kopasz Márta írt Dal-

may Árpádnak, a Beregszászi Magyar Kulturális Szövetség ügyvezető elnökének (Kopasz Márta kisgyógyítóként ismert me, személyesen még nem találkoztak), s kérte, nézze meg, hogy megvan-e még a tábla, s ha igen, fényképez-

tesse le. Dalmay 1994. január 27-én válaszolt, hogy „a vörösmárvány tábla a helyén van”. A fényképeztetés azonban hosszabb ideig tartott, mert – mint Dalmay leveleiből és a Magyar Televízió „Árnyékból Beregszász” című műsorából (1994. aug. 1.) megtudtuk, az épület a nyolc és fél évtized alatt több funkcióváltáson ment keresztül. Királyi törvényházból laktanya, majd katonai üzem lett, a bejárati részt főleg raktárnak használták, a táblákat letakarták.

A Kopasz Istvánról szóló cikk a Szeged februári számában megjelent, s Kopasz Márta megküldte Dalmay Árpádnak. „Örömmel és meglepetéssel olvastam, hogy a Kopasz családnak mennyi köze van az egykori Beregszászhoz, továbbá a hozzánk közeli Milotához és Turistvándihoz. De jó lenne kideríteni, hogy melyik Beregszászon a Halász-ház!” – írta Dalmay Árpád. (A Halász- és a Kenéz-házra – melyeket szintén Kopasz István épített Beregszászban – Bátyai Jenő hívta fel a figyelmemet.)

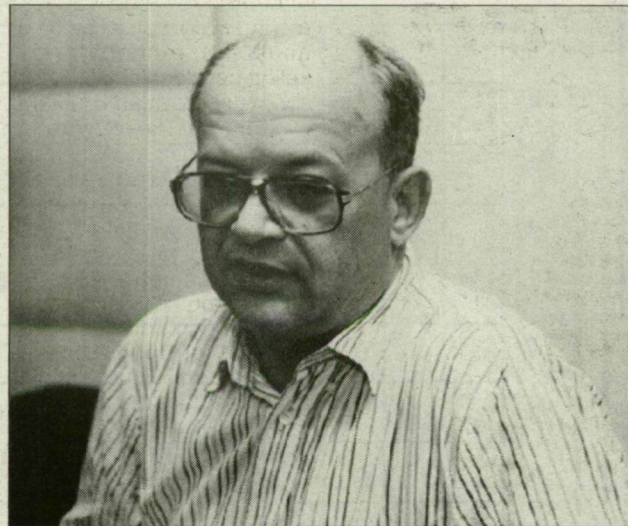
A fotók a márványablakról azóta megérkeztek. Az egyik felírása: „Építették: JABLONSKY FERENC műépítész terveit és művészetével HORVÁTH ÁRPÁD kir. műszaki tanácsos ellenőrzése mellett KOPASZ ISTVÁN és KOPASZ JÁNOS építő mesterek és ERDÉLYI ISTVÁN mérnök 1908–1909 évben.”

A másikon ezt olvashatjuk: „Épült: I. FERENCZ JÓZSEF apostoli király uralko-

– Berlinben születtem, 1945-ben, édesanyám német, édesapám magyar volt, magyart tanulni mégis csak 1950 után kezdtem, amikor apámat hazarendelték a berlini követségről. Aztán 1956-ban, a forradalom hatása alatt lettem igazán magyar. 1962-ben elég kalandos körülmények között az egész család kint maradt Nyugat-Belgiumban, az ottani magyar gimnáziumban is érettségiztem le. Ezután a Loewen-i Katolikus Egyetemem üzembizdaságot tanultam; újságíró szerettem volna lenni, de apám kívánsága volt, hogy közgazdaságtant hallgassak. Megszerettem, főleg a marketingre és a nemzetközi pénzügyekre specializáltam magam. Loewenben szabály volt, hogy ha doktorálni akarok, akkor még két évet külföldön tanulnom kell. Szerettem volna nagynevű cégnél dolgozni, így kerültem a Fontainebleau-i európai vezetőképző intézetbe, majd innen a francia kozmetikai iparba. A L’Oreal-nál több mint tíz évet dolgoztam, mint menedzser...

A Sátán marketingje

Ulrich Kissről az első információm az volt, hogy világhíró jezsuita. A második: több mint tíz évig a világhíró francia kozmetikai cég, a L’Oreal menedzserigazgatójaként dolgozott. Ha ez még nem elég figyelemfelkeltő, íme múlt héten a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének székházában tartott előadásának témája: **szekták, sátánizmus.**
A közgazdasági végzettségű szerzetes jelenleg a jezsuita rend magyar provinciájának pénzügyi tanácsadója.

Fotó: Révész Róbert

úsztam. Elkezdtem gondolkodni rajta, hogy az élet értelme nem az, hogy évente 24-től 34 százalékig emeljem a parfümök és ajakrúzsok forgalmát, mégis még két évig úgy voltam, mint Jónás: menekültem nyugat felé.

– Szegedi előadásán olyan témával foglalkozott, mely évtizedek óta igazolja a közvélelényt: szekták, sátánizmus. Hogyan került kapcsolatba ezzel?
– Párizsban kezdődött 1968-ban. Párizsról tudni kell, hogy az egyik fővárosa mindenfajta ezoterikus tanoknak: ott druidáktól kezdve spirituálisokig minden van. 1968 nemcsak a diákkoradalom ideje volt, hanem ekkor törtek felszínre az addig lappangó new age

és az ezoterikus mozgalmak is. Emlékszem, épp a chartres-i zárandokútról jöttem haza, a 68-as forradalom napja volt, Párizs már égett, és az egyik szlogen így szólt: Imagination à pouvoire!, vagyis A képzelőerőt hatalomra! Ez pontosan a new age jelszava.

– Sokan úgy tartják, a különböző szektamozgalmak az Egyesült Államokból indultak igazán.

– Amerika szabályos marketing módszerekkel „picra dobta” az ezoterikus tanokat, de a szellemi előfutárok mind Franciaországban, Svájcban vagy Angliában éltek. Azokban az időkben minden ilyen olvasmányt átnéztem: öt-hatszáz kötetes könyvtáram volt ezekből a témákból, mosta-

ni nagy bánatomra azonban a jezsuita rendbe lépésemkor az egészet eladtam.

– Ez az egész ezoterizmus eléggé elvontnak tűnik a hétköznapi olvasónak.

– Hadd mondjak el egy esetet. Amikor a L’Oreal-nál dolgoztam, egy szép napon az orrom elé helyeztek egy olasz származású főnököt. Nekem volt egy parfümnévtetem: Paradis, vagyis Paradicsom. A nevet nemzetközileg is levédjük, különböző parfümöket terveztek számomra hozzá, tervezték a csomagolást is. Minden haladt előre, amikor kaptunk egy több száz oldalas tanulmányt Olaszországból, ahol ő volt igazgató: hogy a név nem jó, olasz földön eladhatatlan a vallási konnotációk miatt. Egész szociológiai

felmérést csináltatott, hogy megfúrja. Addig erőszakoskodott, míg a Paradis-t lefújták. Találtam egy másik nevet, egy virágét: Lombroza. Ezt is megfúrta, azzal hogy hasonlít egy más termék nevéhez. Végül meguntam ezt a furcsa játékokat és megkérdeztem: Enrico, te minek hívnád a parfümöt? Azt mondta: Lillit. Kérdem, mi az? Mondja, ez egy ezoterikus fogalom. Nem volt már idő piacra dojni ezt a marhaságot, de később föltűnt, hogy sorra alakította át a parfümjeim neveit. A Magicból Magic Noire-t, Fekete Mágiát csinált. A Dracar-ból Dracar Noire-t. Kezdtél gyanús lenni a dolog és egy igazgatói ülésen szembezártam vele, mondván, az ördöggel nem jó egy tából cseresznyézni. Nem tréfálok: az ülés alatt halálápadtan belépett a vezérigazgató és közölte, hogy leszakadt az új garázs betoneteje, rá az igazgatók autóira, s ha fél percel később lép ki, őt is agyonütötté volna. Mindenesetre évek múltán, miközben egy szektás könyvet kerestem, megéltam a polcon a címet: Lillit. Belelapoztam és rájöttem, hogy az ezoterikus irodalomban elterjedt névről van szó, a Sátán nemzójét hívták így. A gnosztikus irodalom legendáiban Lillit az egyetlen női ördög.

– Magyarországon a sátánizmus követőiről nem az a kép él, hogy vezető pozícióban lévő emberek lennének a hívei...

– Mindenkinek ajánlom, hogy nézze újra Roman Polanski híres filmjét a Sharon Tate-gyilkosságról. Én az újsághíreket óvatosan kezeltem, de tény, hogy az ame-

rikai színésznőt és társaságát bestialisan megölték, Tate-nek felvagták a hasát, kivették a magzatát. Az az úr, aki abban a filmben a Sátán-nagymestert játssza, valóban az amerikai sátánista szektának a vezetője, aki Allister Cooley-nak a modern sátánizmus megalkotójának volt a titkára és munkatársa. Cooley másik titkára Rudolf Steiner volt, a teozófia atyja, másik munkatársa pedig Habald, a Sciencetology „Egyház” alapítója. Érdekes kis társaság, nem? Ha azt látom, hogy a különböző szekták és mozgalmak mögött sátánisták húzódnak meg, és Mr. Cooley, aki önmagát a 666-os szörnynek mondta az Apokalipszis által, hihetetlenül intelligens ember volt, azt kell mondanom, hogy a sátánizmus nemcsak a tanulatlan emberek körében van jelen. Persze meg kell különböztetni a luciferianusokat, akik a sátánt Jahve fényhozó ellenistenként imádják, míg a sátánisták ezt kifejezetten Sátán gonoszságának tudatában teszik. Nyilvánvaló, hogy különböző társadalmi rétegek érint, és a rituális perverz formája, a feketemisztika a legismertebb, de vannak szabálytalannak mondott – szervezett – ezoterikus formák is. Mellesleg Magyarországon járva végignéztam a budapesti aluljárók ponyvakínálatát: a könyvek kétharmad része new age és spirituális irodalom. Sajnos rengeteg az üzleti fogás benne és hiányoznak a kiadványok, amelyek kimondják, szélhámoságallunk szemben.

Panek József